Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра економіки, менеджменту та комерційної діяльності

«**ЗАТВЕРДЖУЮ**»
Проректор з науково-педагогічної роботи Андрій КИРИЧЕНКО
_____
«01» 09 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент стратегічного та інноваційного розвитку підприємств

Спеціальність D3 Менеджмент
Освітньо-наукова програма: «Менеджмент»
Економічний факультет

2026-2027 навчальний рік

Розробник:
кандидат економічних наук, доцент Рябоволик Тетяна Федорівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності

Протокол від «28» серпня 2026 року № 2

Погоджено:

Декан економічного факультету:
д.е.н., професор ШАЛІМОВА Н.С.

_____ (ШАЛІМОВА Н.С.)
(підпис)

©ЦНТУ, 2026 рік
© Рябоволик Т.Ф.
2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітня програма</th><th colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><th>денна форма навчання</th><th>заочна форма навчання</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість кредитів – 4</td><td rowspan="2">Галузь знань
D «Бізнес, адміністрування та право»</td><td colspan="2">Здобуття компетентностей із спеціальності</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Спеціальність:
D3 «Менеджмент»</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Освітньо-наукова програма:
«Менеджмент»</td><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Тижневих годин навчання:
аудиторних – 3
самостійної роботи студента – 6,2</td><td rowspan="9">Освітній рівень:
Третій (освітньо-науковий) освітній рівень</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>26 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>13 год.</td><td>2 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>81 год.</td><td>114</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

Мова навчання: українська.

2. Мета і завдання дисципліни

Навчальна дисципліна «Менеджмент стратегічного та інноваційного розвитку підприємств» спрямована на формування у здобувачів ступеня доктора філософії системного наукового бачення закономірностей, механізмів і управлінських інструментів довгострокового розвитку підприємств на основі поєднання стратегічних рішень та інноваційних перетворень. Її зміст охоплює теоретико-методологічні підходи до дослідження стратегічного й інноваційного розвитку, визначення стратегічних потреб і можливостей підприємства, обґрунтування альтернатив зростання, організаційного оновлення та трансформації бізнес-моделей. Особлива увага приділяється моделюванню процесів розвитку в умовах цифровізації та глобалізації, управлінню реалізацією стратегій, формуванню портфелів інноваційних ініціатив, розвитку внутрішнього підприємництва, комерціалізації результатів досліджень і розробок, фінансуванню інноваційної діяльності та захисту інтелектуальної власності. Дисципліна забезпечує інтеграцію наукового пошуку з розробленням практично значущих управлінських рішень, оцінюванням їх результативності та апробацією авторських моделей і проєктних пропозицій.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів ступеня доктора філософії цілісної системи теоретичних знань, методологічних підходів і дослідницько-прикладних компетентностей з менеджменту стратегічного та інноваційного розвитку підприємств, необхідних для самостійного виявлення й розв’язання складних наукових і управлінських проблем, моделювання процесів стратегічних змін, обґрунтування траєкторій довгострокового розвитку, проєктування та реалізації інноваційних ініціатив, оцінювання їх економічних і суспільних результатів та створення нових знань і науково обґрунтованих новацій у сфері менеджменту.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

1. поглиблення розуміння теоретичних засад, еволюції концепцій і дослідницьких підходів до стратегічного та інноваційного розвитку підприємств, визначення наукових прогалин і перспективних напрямів дослідження;
2. формування здатності діагностувати стратегічні потреби підприємства, оцінювати його внутрішні можливості, ресурси, компетентності та обмеження довгострокового розвитку;
3. опанування науково-методичних підходів до визначення стратегічних цілей, формування пріоритетів, розроблення й порівняння альтернатив розвитку з урахуванням критеріїв стійкості та ESG;
4. дослідження стратегій органічного зростання, диверсифікації, оновлення продуктового й бізнесового профілю підприємства та обґрунтування вибору відповідної траєкторії розвитку;

5. набуття навичок побудови та перевірки концептуальних, математичних і комп'ютерних моделей стратегічного розвитку підприємств, використання цифрових інструментів і сценарного аналізу;

6. формування вмінь перетворювати стратегічні пріоритети на узгоджені управлінські рішення, організаційні зміни, ресурсні плани, індикатори виконання та механізми контролю реалізації стратегії;

7. розкриття ролі інновацій як складової корпоративної стратегії, визначення інноваційних пріоритетів, інструментів пошуку ідей та їх узгодження з довгостроковими цілями підприємства;

8. опанування методів формування, оцінювання, пріоритизації та балансування портфеля інноваційних ініціатив з урахуванням ризиків, ресурсних обмежень і очікуваної цінності;

9. дослідження механізмів внутрішнього підприємництва, створення нових напрямів діяльності, формування автономних команд і розподілу відповідальності за інноваційні результати;

10. розвиток здатності організовувати дослідження та розробки, планувати етапи впровадження й комерціалізації інновацій, оцінювати економічні, соціальні, етичні, екологічні й правові наслідки управлінських рішень;

11. формування навичок визначення джерел фінансування інновацій, підготовки проєктних і грантових пропозицій, управління результатами інтелектуальної діяльності та вибору способів правової охорони;

12. набуття досвіду розроблення й апробації авторських концептуальних моделей, науково-прикладних проєктів і concept notes, їх аргументованого представлення фаховій аудиторії з дотриманням академічної доброчесності.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця). Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після опанування дисциплін: «Сучасні методи та моделі менеджменту в умовах невизначеності та цифровізації», «Фінансове забезпечення діяльності організацій».

3. Результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК02.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04. Здатність розв’язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямах.

СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямах та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

Результати навчання:

РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп’ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямах.

РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв’язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

РН07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

4. Політика курсу та академічна доброчесність

Політикою курсу передбачено, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться принципів академічної доброчесності та повною мірою усвідомлюють наслідки в разі їх порушення.

Під час освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація

здійснюють свою діяльність відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, формування індивідуального навчального плану ЗВО, а також Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

5. Програма навчальної дисципліни

№	Назва теми, план лекції та зміст	Години (л/п/с), денна форма	Завдання
1	**Тема 1. Теоретичні засади стратегічного та інноваційного розвитку підприємств** **План** 1. Стратегічний розвиток підприємства та його взаємозв'язок з інноваційним розвитком. 2. Еволюція наукових концепцій довгострокових змін підприємств. 3. Сучасні наукові дискусії та обмеження класичних підходів. 4. Ідентифікація дослідницьких прогалин і формулювання авторського наукового внеску.	2/1/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Стратегічний та інноваційний розвиток: взаємодоповнювані управлінські концепції чи альтернативні парадигми?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Порівняти два теоретичні підходи до стратегічного й інноваційного розвитку; сформулювати дослідницьку проблему та очікуваний науковий внесок. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
2	**Тема 2. Стратегічні потреби та можливості розвитку підприємства** **План** 1. Зміст і діагностика проблем стратегічного розвитку підприємства. 2. Передумови перегляду цілей, напрямів діяльності та продуктового профілю. 3. Оцінювання внутрішніх можливостей, ресурсів і обмежень оновлення. 4. Формування пріоритетів стратегічного й інноваційного розвитку.	2/1/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Як відрізнити стратегічну проблему розвитку від поточного управлінського завдання?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: На прикладі обраного підприємства виявити стратегічні потреби, можливості та обмеження, сформувати пріоритети змін. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
3	**Тема 3. Визначення стратегічних напрямів розвитку підприємства** **План** 1. Формування довгострокових цілей та стратегічних пріоритетів. 2. Вибір перспективних напрямів на основі ресурсів і компетентностей підприємства. 3. Розроблення, порівняння й обґрунтування стратегічних альтернатив. 4. Інтеграція ESG-цілей у вибір траєкторії розвитку.	2/1/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Що має переважати у виборі стратегії: ресурсні можливості підприємства чи довгострокові ESG-орієнтири?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Для обраного підприємства розробити щонайменше дві стратегічні альтернативи, визначити критерії вибору та обґрунтувати пріоритетну траєкторію. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
4	**Тема 4. Стратегії зростання, оновлення та розвитку діяльності підприємства** **План** 1. Органічне зростання як стратегія розвитку підприємства. 2. Диверсифікація та створення нових напрямів діяльності. 3. Оновлення продуктового портфеля і	2/1/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Органічне зростання чи диверсифікація: який шлях ефективніший за умов обмежених ресурсів?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Порівняти сценарії органічного зростання,

	бізнесового профілю. 4. Порівняльний аналіз альтернатив зростання й організаційного оновлення.		диверсифікації й оновлення бізнесового профілю підприємства. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
5	**Тема 5. Моделювання процесів стратегічного розвитку підприємства в умовах цифровізації та посилення глобалізації** **План** 1. Моделювання процесів стратегічного розвитку за умов цифровізації та глобалізації. 2. Побудова концептуальної моделі: змінні, зв'язки, припущення. 3. Математичне та комп'ютерне моделювання стратегічних альтернатив. 4. Інтерпретація моделей для обґрунтування управлінських рішень.	4/1/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Чи здатна концептуальна модель пояснити стратегічний розвиток в умовах цифровізації та глобалізації?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Побудувати концептуальну модель стратегічного розвитку; визначити ключові чинники, припущення та взаємозв'язки; здійснити сценарний аналіз. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
6	**Тема 6. Управління реалізацією стратегії розвитку підприємства в умовах цифровізації та посилення глобалізації** 1. Трансформація стратегічних цілей на управлінські рішення і дії. 2. Узгодження повноважень, відповідальності та ресурсного забезпечення. 3. Організаційні механізми реалізації стратегії в цифровому та глобальному середовищі. 4. Аналіз причин розриву між стратегічними планами та фактичним виконанням.	2/1/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Чому навіть науково обґрунтовані стратегії не завжди реалізуються?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Розробити дорожню карту реалізації стратегії, розподіл відповідальності та індикатори контролю, визначити ризики розриву між планом і виконанням. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
7	**Тема 7. Інноваційний розвиток як складова стратегії підприємства** **План** 1. Інноваційний розвиток у системі корпоративної стратегії. 2. Визначення інноваційних пріоритетів і перспективних напрямів пошуку. 3. Узгодження інноваційних ініціатив із довгостроковими цілями. 4. Наукові підходи до дослідження інноваційних трансформацій підприємства.	2/1/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Інноваційний розвиток: окрема функціональна стратегія чи інтегральна основа стратегії підприємства?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Сформувати карту інноваційних пріоритетів підприємства, погоджену з його довгостроковими стратегічними цілями. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
8	**Тема 8. Формування та управління портфелем інноваційних ініціатив** **План** 1. Сутність і структура портфеля інноваційних ініціатив. 2. Критерії порівняння ініціатив: внесок, ресурси, результативність. 3. Балансування поточних і перспективних інноваційних розробок.	2/1/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Як забезпечити баланс інноваційного портфеля між швидким ефектом і довгостроковими результатами?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Розробити модель оцінювання портфеля інноваційних ініціатив та обґрунтувати розподіл ресурсів між ними.

	4. Управлінські рішення про започаткування, розвиток, коригування чи завершення ініціатив.		3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
9	**Тема 9. Внутрішнє підприємництво та створення нових напрямів діяльності** **План** 1. Внутрішнє підприємництво як механізм оновлення підприємства. 2. Інструменти ініціювання інноваційних ідей працівниками. 3. Автономні команди та створення нових бізнес-напрямів. 4. Розподіл ресурсів, відповідальності та прав на інноваційні результати.	2/1/6	1. Підготовка до наукової дискусії: «Внутрішнє підприємництво: зростання автономії чи загроза організаційній керованості?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Запропонувати модель внутрішньокорпоративного підприємництва з визначенням ролей, відповідальності та механізмів управління результатами. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
10	**Тема 10. Управління розробленням та комерціалізацією інновацій** **План** 1. Управління дослідженнями й розробками відповідно до стратегічних пріоритетів. 2. Етапи впровадження та комерціалізації інноваційних результатів. 3. Механізми створення цінності та взаємодії з користувачами. 4. Оцінювання соціальних, етичних, економічних, екологічних і правових наслідків.	2/1/6	1. Підготовка до наукової дискусії: «Комерціалізація інновацій: як поєднати економічну вигоду й соціальну відповідальність?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Побудувати карту переходу від дослідження й розробки до комерціалізації інновації; оцінити наслідки впровадження. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
11	**Тема 11. Фінансування інноваційного розвитку та управління інтелектуальною власністю** **План** 1. Ресурсне забезпечення стратегічних та інноваційних ініціатив. 2. Корпоративні й зовнішні джерела фінансування інновацій. 3. Підготовка пропозицій щодо фінансування наукових досліджень і проєктів. 4. Управління інтелектуальною власністю: правова охорона та використання результатів.	2/1/7	1. Підготовка до наукової дискусії: «Власні кошти чи зовнішнє фінансування інновацій: який варіант стратегічно прийнятніший?» Критичне зіставлення підходів і обґрунтування авторської позиції. 2. Аналітично-дослідницький кейс: Порівняти джерела фінансування інноваційного проєкту та сформувати пропозицію щодо захисту й використання його інтелектуальних результатів. 3. Самостійне опрацювання: аналіз сучасних фахових джерел за темою та підготовка короткої наукової презентації або аналітичної записки.
12	**Тема 12. Науково-прикладна майстерня «Стратегія - операційний процес - результат»** **План** 1. Виявлення прикладної проблеми стратегічного чи інноваційного розвитку. 2. Модель зв'язку між стратегічною ініціативою, управлінським процесом і результатом. 3. Розроблення проєкту, критеріїв оцінювання та плану впровадження. 4. Наукова апробація concept note, ресурсне обґрунтування й комунікація змін.	2/2/6	Розробити та презентувати авторську concept note «Стратегія - операційний процес - результат» з моделлю, показниками й планом впровадження.
13	**Всього**	**26/13/81**	

6. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Усього, денна	Л	П	С.р.	Усього, заочна	Л	П	С.р.
Тема 1. Теоретичні засади стратегічного та інноваційного розвитку підприємств	10	2	1	7	10	0	0	10
Тема 2. Стратегічні потреби та можливості розвитку підприємства	10	2	1	7	10	0	0	10
Тема 3. Визначення стратегічних напрямів розвитку підприємства	10	2	1	7	10	0	0	10
Тема 4. Стратегії зростання, оновлення та розвитку діяльності підприємства	10	2	1	7	10	0	0	10
Тема 5. Моделювання процесів стратегічного розвитку підприємства в умовах цифровізації та посилення глобалізації	12	4	1	7	12	2	0	10
Тема 6. Управління реалізацією стратегії розвитку підприємства в умовах цифровізації та посилення глобалізації	10	2	1	7	10	0	0	10
Тема 7. Інноваційний розвиток як складова стратегії підприємства	10	2	1	7	10	0	0	10
Тема 8. Формування та управління портфелем інноваційних ініціатив	10	2	1	7	10	0	2	8
Тема 9. Внутрішнє підприємництво та створення нових напрямів діяльності	9	2	1	6	9	0	0	9
Тема 10. Управління розробленням та комерціалізацією інновацій	9	2	1	6	9	0	0	9
Тема 11. Фінансування інноваційного розвитку та управління інтелектуальною власністю	10	2	1	7	10	2	0	8
Тема 12. Науково-прикладна майстерня «Стратегія - операційний процес - результат»	10	2	2	6	10	0	2	8
Усього годин	**120**	**26**	**13**	**81**	**120**	**4**	**4**	**112**

7. Теми практичних занять

№	Назва теми	Години: денна/заочна
1	Тема 1. Теоретичні засади стратегічного та інноваційного розвитку підприємств	1/0
2	Тема 2. Стратегічні потреби та можливості розвитку підприємства	1/0
3	Тема 3. Визначення стратегічних напрямів розвитку підприємства	1/0
4	Тема 4. Стратегії зростання, оновлення та розвитку діяльності підприємства	1/0
5	Тема 5. Моделювання процесів стратегічного розвитку підприємства в умовах цифровізації та посилення глобалізації	1/0
6	Тема 6. Управління реалізацією стратегії розвитку підприємства в умовах цифровізації та посилення глобалізації	1/0
7	Тема 7. Інноваційний розвиток як складова стратегії підприємства	1/0
8	Тема 8. Формування та управління портфелем інноваційних ініціатив	1/2
9	Тема 9. Внутрішнє підприємництво та створення нових напрямів діяльності	1/0
10	Тема 10. Управління розробленням та комерціалізацією інновацій	1/0
11	Тема 11. Фінансування інноваційного розвитку та управління інтелектуальною власністю	1/0
12	Тема 12. Науково-прикладна майстерня «Стратегія - операційний процес - результат»	2/2
	Разом	**13/4**

8. Самостійна робота здобувача

Самостійна робота спрямована на поглиблене опрацювання сучасних наукових концепцій стратегічного та інноваційного розвитку підприємств, критичний аналіз джерел, апробацію дослідницьких методів і підготовку науково-прикладних результатів відповідно до тем навчальної дисципліни.

У межах самостійної роботи передбачено вивчення фахової літератури, порівняння стратегічних альтернатив, моделювання стратегічних змін, підготовку аналітичних матеріалів, наукових презентацій і проєктних пропозицій.

№	Назва теми	Денна форма, год.	Заочна форма, год.
1	Тема 1. Теоретичні засади стратегічного та інноваційного розвитку підприємств	7	10
2	Тема 2. Стратегічні потреби та можливості розвитку підприємства	7	10
3	Тема 3. Визначення стратегічних напрямів розвитку підприємства	7	10
4	Тема 4. Стратегії зростання, оновлення та розвитку діяльності підприємства	7	10
5	Тема 5. Моделювання процесів стратегічного розвитку підприємства в умовах цифровізації та посилення глобалізації	7	10
6	Тема 6. Управління реалізацією стратегії розвитку підприємства в умовах цифровізації та посилення глобалізації	7	10
7	Тема 7. Інноваційний розвиток як складова стратегії підприємства	7	10
8	Тема 8. Формування та управління портфелем інноваційних ініціатив	7	8
9	Тема 9. Внутрішнє підприємництво та створення нових напрямів діяльності	6	9
10	Тема 10. Управління розробленням та комерціалізацією інновацій	6	9
11	Тема 11. Фінансування інноваційного розвитку та управління інтелектуальною власністю	7	8
12	Тема 12. Науково-прикладна майстерня «Стратегія - операційний процес - результат»	6	8
	Разом	**81**	**112**

Індивідуальні завдання

Під час вивчення дисципліни «Менеджмент стратегічного та інноваційного розвитку підприємств» здобувачам пропонується виконати індивідуальне науково-прикладне завдання, тематично пов’язане з проблематикою власного дисертаційного дослідження або діяльністю обраного підприємства.

Тематика творчих завдань для самостійної роботи здобувачів (наукові есе, тези доповідей, презентації):

1. Теоретичні парадигми взаємодії стратегічного та інноваційного розвитку підприємств.
2. Методичні підходи до діагностики стратегічних потреб та можливостей розвитку підприємства.
3. ESG-орієнтири у визначенні стратегічних пріоритетів та альтернатив довгострокового розвитку.

4. Стратегії органічного зростання і диверсифікації як інструменти оновлення діяльності підприємства.

5. Моделювання стратегічного розвитку підприємства в умовах цифровізації та глобалізації.

6. Організаційні механізми реалізації стратегій розвитку: причини й подолання розриву між планом і виконанням.

7. Інноваційний портфель як інструмент реалізації корпоративної стратегії підприємства.

8. Внутрішнє підприємництво та автономні команди у створенні нових напрямів діяльності.

9. Управління комерціалізацією інновацій і створенням цінності для підприємства та суспільства.

10. Фінансування інноваційного розвитку й інтелектуальна власність як стратегічні ресурси підприємства.

Тематика індивідуальних аналітично-пошукових завдань (за вибором):

№	Назва завдання	Суть завдання
1	Наукова карта підходів до стратегічного та інноваційного розвитку	Порівняти два теоретичні підходи до стратегічного й інноваційного розвитку; сформулювати дослідницьку проблему та очікуваний науковий внесок.
2	Стратегічні потреби та ресурсні можливості підприємства	На прикладі обраного підприємства виявити стратегічні потреби, можливості та обмеження, сформувати пріоритети змін.
3	Матриця стратегічних альтернатив та ESG-критеріїв	Для обраного підприємства розробити щонайменше дві стратегічні альтернативи, визначити критерії вибору та обґрунтувати пріоритетну траєкторію.
4	Сценарії зростання й оновлення діяльності підприємства	Порівняти сценарії органічного зростання, диверсифікації й оновлення бізнесового профілю підприємства.
5	Концептуальна модель стратегічного розвитку за умов цифровізації	Побудувати концептуальну модель стратегічного розвитку; визначити ключові чинники, припущення та взаємозв’язки; здійснити сценарний аналіз.
6	Дорожня карта реалізації стратегії розвитку	Розробити дорожню карту реалізації стратегії, розподіл відповідальності та індикатори контролю, визначити ризики розриву між планом і виконанням.
7	Карта інноваційних пріоритетів підприємства	Сформувати карту інноваційних пріоритетів підприємства, погоджену з його довгостроковими стратегічними цілями.
8	Портфель інноваційних ініціатив: баланс і критерії	Розробити модель оцінювання портфеля інноваційних ініціатив та обґрунтувати розподіл ресурсів між ними.
9	Модель внутрішньокорпоративного підприємництва	Запропонувати модель внутрішньокорпоративного підприємництва з визначенням ролей, відповідальності та механізмів управління результатами.
10	Маршрут комерціалізації інноваційного результату	Побудувати карту переходу від дослідження й розробки до комерціалізації інновації; оцінити наслідки впровадження.
11	План фінансування та захисту інтелектуальної власності	Порівняти джерела фінансування інноваційного проєкту та сформувати пропозицію щодо захисту й використання його інтелектуальних результатів.

9. Методи навчання

Підготовка докторів філософії передбачає переважання дослідницького, проблемно-пошукового, проєктного та дискусійного форматів навчання із застосуванням наукової аргументації, методів моделювання й аналізу управлінських ситуацій.

Під час викладання дисципліни «Менеджмент стратегічного та інноваційного розвитку підприємств» застосовуються такі методи навчання:

– словесні: проблемні й аналітичні лекції, пояснення, наукова дискусія;

– наочні: під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН;

– практичні: під час виконання практичних робіт, задач, вправ;

– інтерактивні: дискусії, дебати, рецензування дослідницьких пропозицій, мозковий штурм, імітаційні управлінські вправи, захист концептуальних моделей;

– дослідницькі та проєктно-орієнтовані: самостійний пошук і систематизація джерел, формування наукової проблематики, проєктування дослідження, підготовка concept note й апробація результатів;

– цифрові та дистанційні: використання Moodle, Zoom та доступних засобів аналітики, візуалізації і моделювання даних.

10. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний і підсумковий.

Методи контролю: усні наукові дискусії, презентації, виконання аналітичних та практичних завдань, захист дослідницьких пропозицій, тестування.

Форма підсумкового контролю - екзамен.

Підсумкова оцінка становить суму балів за результатами поточної роботи (максимум 60 балів) і екзамену (максимум 40 балів).

Протягом семестру здобувач може отримати max. 60 балів, 40 балів виносяться на іспит. По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів.

При виставленні загальної оцінки за іспит враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

11. Критерії та засоби оцінювання

Критерії оцінки екзамену:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;

- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;

- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;

- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, B) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою: екзамен	Оцінка за національною шкалою: залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Структура оцінювання

Форма роботи	Кількість і максимум	Усього
Наукові дискусії	6 × 1 бал	6
Тематичні тестування	12 × 1 бал	12
Практичні / аналітично-дослідницькі кейси	6 × 4 бали	24
Індивідуальне науково-прикладне завдання	2 етапи × 8 балів	16
Самостійна робота	2 бали	2
Поточний контроль	-	60
Екзамен	теорія 15 балів + кейс 15 балів + проєктне питання 10 балів	40
Разом за дисципліну		100

КРИТЕРІЇ ЗА ВИДАМИ ПОТОЧНОЇ РОБОТИ

Наукова дискусія

Критерій	Бали	Повний бал за критерієм
Аргументована авторська позиція та логіка відповіді	0,30	Теза чітка, висновок випливає з аргументів; здобувач розрізняє факт, припущення та оцінку.
Критичне використання наукових джерел і зіставлення підходів	0,30	Доречні джерела використано для порівняння позицій; їхні обмеження враховано.
Участь у фаховому обговоренні та відповіді на запитання	0,30	Відповіді змістовні, реагують на контраргументи; здобувач конструктивно долучається до обговорення.
Дотримання академічної доброчесності й регламенту	0,10	Коректно атрибутовано запозичені ідеї, дотримано регламенту та професійної етики.
Разом	1,00	

Часткові бали нараховуються пропорційно до рівня прояву кожного критерію. Якщо здобувач не бере участі в оцінюваній діяльності або не надає змістовної відповіді, за відповідним критерієм виставляється 0 балів.

Тематичне тестування - до 1 балу за кожну тему

1,00 бал - правильні відповіді на всі завдання тесту; поняття та положення теми засвоєні без суттєвих помилок.

0 балів - тест не виконано або відповіді свідчать про відсутність засвоєння основного змісту теми.

Платформа Moodle обчислює частку правильних відповідей автоматично, результат переводиться в 1 бал пропорційно частці та округлюється до найближчого значення з кроком 0,05 бали.

АНАЛІТИЧНО-ДОСЛІДНИЦЬКИЙ КЕЙС

КРИТЕРІЙ	БАЛИ	ВИМОГИ ДЛЯ МАКСИМАЛЬНОГО РЕЗУЛЬТАТУ
Постановка проблеми та релевантність інформації	0,50	Проблему конкретизовано; обраний об'єкт і контекст описано; використано доречні, перевірювані дані та джерела.
Метод, аналіз або модель	1,00	Метод відповідає питанню; припущення пояснені; розрахунки/модель/матриця логічно й коректно інтерпретовані.
Порівняння альтернатив і доказовість висновків	1,00	Розглянуто релевантні варіанти; критерії порівняння визначені; висновок підкріплено даними й критичним аналізом.
Управлінське рішення та умови реалізації	1,00	Рекомендації здійсненні; визначено основні дії, ресурси, відповідальних, ризики та показники результативності.
Структура, візуалізація, посилання й доброчесність	0,50	Виклад послідовний; таблиці/моделі читабельні; джерела вказано; авторський внесок зрозумілий.
Разом	4,00	

Індивідуальне науково-прикладне завдання

Завдання може бути оформлене як дослідницька пропозиція, фрагмент дисертаційної роботи, рукопис статті або concept note, пов'язана з дисертаційним дослідженням чи обраним підприємством.

Робота має засвідчувати самостійність автора, належний рівень опрацювання джерел, обґрунтованість дослідницького дизайну та прикладну значущість отриманих висновків.

Етап 1. Проблема та дизайн дослідження

КРИТЕРІЙ	БАЛИ	ВИМОГИ ДЛЯ МАКСИМАЛЬНОГО РЕЗУЛЬТАТУ
Наукова проблема й авторська позиція	2	Проблема конкретна й значуща для стратегічного або інноваційного розвитку; сформульовано дослідницьке питання та власну позицію.
Огляд джерел і визначення прогалини	2	Критично опрацьовано релевантну сучасну літературу; зіставлено підходи; обґрунтовано, що саме лишається невирішеним.
Мета, завдання та логіка дослідження	1	Мета відповідає проблемі; завдання послідовні й ведуть до запланованого результату.

Методи, дані та дослідницький дизайн	2	Методи відповідають питанню; визначено джерела даних, одиницю аналізу, процедуру та обмеження.
Структура, академічна доброчесність і виконання етапу	2	Матеріал цілісний і належно оформлений; цитування коректне; висновки не виходять за межі наявних доказів.
Разом	8	

Етап 2. Авторська модель і проєкт рішення

КРИТЕРІЙ	БАЛИ	ВИМОГИ ДЛЯ МАКСИМАЛЬНОГО РЕЗУЛЬТАТУ
Авторська концептуальна / прикладна модель	2	Модель має зрозумілі елементи та зв'язки, обґрунтовані припущення й пояснення, як вона відповідає на проблему.
Аналіз не менше двох альтернатив	2	Альтернативи реалістичні та порівнюються за визначеними критеріями; висновок випливає з аналізу.
Доказові рекомендації	2	Рекомендації спираються на джерела/дані/модель, враховують контекст і демонструють очікувану управлінську цінність.
Ресурси, ризики, KPI та впровадження	2	Визначено необхідні ресурси, ключові ризики і заходи реагування, показники, етапи та відповідальність.
Усний захист і відповіді	1	Виступ у межах 7–10 хвилин; чітко пояснено авторський внесок; відповіді предметні й аргументовані.
Разом	8	

Бали за критерій нараховуються в межах установленого максимуму залежно від повноти, точності й доказовості виконання. Нуль за окремим критерієм виставляється, якщо відповідний елемент відсутній або не відповідає завданню.

12. Рекомендована література

1. Porter M. E. What Is Strategy? Harvard Business Review. 1996. November–December. URL: https://hbr.org/1996/11/what-is-strategy

2. Teece D. J. Business models and dynamic capabilities. Long Range Planning. 2018. Vol. 51, No. 1. P. 40–49. DOI: https://doi.org/10.1016/j.lrp.2017.06.007

3. O'Reilly C. A., Tushman M. L. Organizational Ambidexterity: Past, Present, and Future. Academy of Management Perspectives. 2013. Vol. 27, No. 4. P. 324–338. DOI: https://doi.org/10.5465/amp.2013.0025

4. March J. G. Exploration and Exploitation in Organizational Learning. Organization Science. 1991. Vol. 2, No. 1. P. 71–87. DOI: https://doi.org/10.1287/orsc.2.1.71

5. OECD/Eurostat. Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation. 4th ed. Paris: OECD Publishing, 2018. DOI: https://doi.org/10.1787/9789264304604-en

6. OECD. Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development. Paris: OECD Publishing, 2015. DOI: https://doi.org/10.1787/9789264239012-en

7. ISO 56001:2024. Innovation management system – Requirements. International Organization for Standardization, 2024. URL: https://www.iso.org/standard/79278.html

8. ISO 56002:2019. Innovation management – Innovation management system – Guidance. International Organization for Standardization, 2019. URL: https://www.iso.org/standard/68221.html

9. ISO 56005:2020. Innovation management – Tools and methods for intellectual property management – Guidance. International Organization for Standardization, 2020. URL: https://committee.iso.org/sites/tc279/home/resources/standards-introduction.html

10. ISO 56006:2021. Innovation management – Tools and methods for strategic intelligence management – Guidance. International Organization for Standardization, 2021. URL: https://committee.iso.org/sites/tc279/home/resources/standards-introduction.html

11. ISO 56008:2024. Innovation management – Tools and methods for innovation operation measurements – Guidance. International Organization for Standardization, 2024. URL: https://committee.iso.org/sites/tc279/home/resources/standards-introduction.html

12. Vial G. Understanding digital transformation: A review and a research agenda. The Journal of Strategic Information Systems. 2019. Vol. 28, No. 2. P. 118–144. DOI: https://doi.org/10.1016/j.jsis.2019.01.003

13. World Intellectual Property Organization (WIPO). A Step-by-Step IP Strategy Checklist for SMEs. URL: https://www.wipo.int/en/web/business/checklist

14. Kaplan R. S., Norton D. P. The Balanced Scorecard-Measures That Drive Performance. Harvard Business Review. 1992. January–February. URL: https://hbr.org/1992/01/the-balanced-scorecard-measures-that-drive-performance

15. Kolodiziev O., Shcherbak V., Kostyshyna T., Krupka M., Riabovolyk T., Androshchuk I., Kravchuk N. Digital transformation as a tool for creating an inclusive economy in Ukraine during wartime. Problems and Perspectives in Management. 2024. Vol. 22, No. 3. P. 440–457. DOI: https://doi.org/10.21511/ppm.22(3).2024.34

16. Panchenko V., Viunyk O., Androshchuk I., Guk O. Methodological approach to the implementation of planning in the management system of innovative and production activities of enterprises for the sustainable economic development of the region. International Journal of Sustainable Development and Planning. 2022. Vol. 17, No. 8. P. 2385–2392. DOI: https://doi.org/10.18280/ijsdp.170805

17. Chesbrough H. W. Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology. Boston: Harvard Business School Press, 2003.

18. Wickham H., Çetinkaya-Rundel M., Grolemund G. R for Data Science. 2nd ed. 2023. URL: https://r4ds.hadley.nz/

19. Рябоволик, Т., & Андрощук, І. (2024). Сучасна технологія антикризового управління як інструмент операційного та виробничого менеджменту в організації в контексті забезпечення принципів стійкості та сталості в умовах індустрії 5.0. Економічний простір, (189), 390-395. URL:

https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-68

20. Андрощук І.О., Рябоволик Т.Ф. Еволюція організаційних структур у призмі сучасних викликів господарювання. Ефективна економіка № 2, 2024 (Категорія «Б»). DOI: https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2

21. Suprunenko, S., Pishenina, T., Pitel, N., Voronkova, A., & Riabovolyk, T. (2024). Analysis of the Impact of Globalization Trends in the Digital Economy on Business Management and Administration Systems of Enterprises . Futurity Economics&Law, 4(2), 131–147. https://doi.org/10.57125/FEL.2024.06.25.08

22. Кропівна А.В., Рябоволик Т.Ф. Авторське право як інструмент захисту інтелектуальної власності працівників закладів вищої освіти. Юридичний науковий електронний журнал № 2, 2024 р, м. Запоріжжя. http://lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=171

23. Riabovolyk Tetiana, Lypchanskyi Volodymyr, Kramar Bohdan.The Right to Image: How Self-Management and Legal Literacy Shape a Responsible PR Professional. / Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит – Energy saving. Power engineering. Energy audit. – № 3 (206). Харків: НТУ "ХПІ", 2025. URL: http://eee.khpi.edu.ua/article/view/332022 DOI: https://doi.org/10.20998/2313-8890.2025.03.09

24. Рябоволик, Т. Ф., & Пітел, Н. С. (2025).Інтеграція інновацій та цифрових каналів комунікації в управлінні сучасними торговельними підприємствами. Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць / [редакц. кол.: Куцик П. О., Семак Б. Б. та ін.]. – Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2025. – Вип. 45.http://journals-lute.lviv.ua/index.php/pidpr-torgi

https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-45-08

25. Рябоволик Т.Ф., Пітел Н.С. Стратегічний розвиток інноваційних бізнес-моделей у цифровій торговельній екосистемі. Актуальні питання економічних наук № 12 (2025) https://doi.org/10.5281/zenodo.15784416

https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/622

26. Рябоволик Т.Ф., Пітел Н.С. Управління ризиками корпоративної інтеграції акціонерних товариств в умовах глобалізації економіки: стратегічний та адміністративний аспекти / Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки : зб. наук. пр. Кропивницький: ЦНТУ, 2025. Вип. 14 (47), с. 46-56

DOI:https://doi.org/10.32515/2663-1636.2025

27. Рябоволик Т., Кропівна А.В. Інтелектуальна власність у стартапах: важливість патентування для малого бізнесу. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, Вип. 14 (47). – Кропивницький: ЦНТУ, 2025. https://centralukraine-econ.kntu.kr.ua/econ/issue/view/7/7

28. Рябоволик, Т. Ф., Липчанський, В. О., Бродовський, В. С., Кабак, С. І., & Попович, Я. А. (2025). Адаптивні моделі забезпечення економічної безпеки аграрних підприємств в умовах впровадження інноваційних післязбиральних технологій та переходу до регенеративного землеробства.

Здобутки економіки: перспективи та інновації, (24).
https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/679
https://doi.org/10.5281/zenodo.17723959
29. N. Pitel, T. Riabovolyk. Management of Economic Risks of Corporate Integration of Joint-Stock Companies through the Prism of Business Ethics and Corporate Culture / Modern Engineering and Innovative Technologies. Випуск № 43. (Німеччина) (2026).
http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-03-00
DOI:10.30890/2567-5273.2026-43-03-001
30. T. Riabovolyk, N. Pitel. ESG Strategies, Digitalization, and Innovation in the Context of Globalization: New Benchmarks for Strategic Management / ScientificWorldJournal» Випуск № 35 (Болгарія) (2026).
https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/article/view/swj35-03-078
DOI: 10.30888/2663-5712.2026-35-03-078
31. Kuzyk O.V., Riabovolyk T.F., Riabovolyk Y. Yu. DIGITAL MODELING OF MECHANICAL PROCESSES AS A TOOL FOR STRATEGIC MANAGEMENT OF A MACHINE-BUILDING ENTERPRISE. / Modern Engineering and Innovative Technologies. Випуск № 44. (Німеччина) (2026).
https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue/view/meit44-02/meit44-02
DOI: 10.30890/2567-5273.2026-44-02-029
32. Androshchuk I.O., Riabovoluk T.F. PR-TECHNOLOGIES IN MANAGEMENT FOR PROMOTION OF IT-PROJECTS. Zeszyty Naukowe Międzynarodowej Akademii Nauk Stosowanych w Łomży. Vol. 101 No. 1 (2026). https://ojs.wsa.edu.pl/index.php/sj-economics/article/view/752

Рекомендовані джерела неформальної освіти:

1. Coursera – Innovation Management. URL: https://www.coursera.org/learn/innovation-management
2. Coursera – Advanced Valuation and Strategy: M&A, Private Equity, and Venture Capital. URL: https://www.coursera.org/learn/advanced-valuation-and-strategy
3. Coursera – Digital Transformation. URL: https://www.coursera.org/learn/bcg-uva-darden-digital-transformation
4. Coursera – Introduction to KPIs: Measuring Success in Business. URL: https://www.coursera.org/learn/introduction-to-kpis-measuring-success-in-business
5. Coursera – Project Management Fundamentals and Strategies. URL: https://www.coursera.org/learn/project-management-fundamentals-strategies
6. Coursera – Data Visualization with Tableau Specialization. URL: https://www.coursera.org/specializations/data-visualization
7. Coursera – Game Theory. URL: https://www.coursera.org/learn/game-theory-1

8. Coursera – Foundations: Data, Data, Everywhere. URL: https://www.coursera.org/learn/foundations-data

Навчально-методичні ресурси та цифрові інструменти:

1. OECD iLibrary / OECD: матеріали з інновацій і стратегічного розвитку. URL: https://www.oecd.org/en/topics/innovation.html

2. WIPO: ресурси з інтелектуальної власності для бізнесу. URL: https://www.wipo.int/en/web/business/

3. ISO/TC 279: стандарти та методичні документи з інноваційного менеджменту. URL: https://committee.iso.org/sites/tc279/home/resources/standards-introduction.html

4. VOSviewer: бібліометричний аналіз наукових напрямів. URL: https://www.vosviewer.com/

5. R for Data Science: дослідницька аналітика та відтворювані обчислення. URL: https://r4ds.hadley.nz/

6. Plotly: інтерактивна візуалізація даних. URL: https://plotly.com/r/

7. Tableau: навчальні матеріали з управлінської аналітики та дашбордів. URL: https://www.tableau.com/learn